SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Arvokas kissa

Eläinten viikon opas lapsille

Sisällys

Esipuhe 3

Millaista on olla kissa? 4–10

Ihminen on vastuussa eläimistä 4
Villikissasta kotikissaksi 5
Tehtävä: Kissallakin on tunteet 6
Kissa hahmottaa maailmaa hajujen avulla 8
Kissa piilottaa kipunsa 9
Tehtävä: Opi ymmärtämään kissaa 10

Siiri – Kodittoman kotikissan tarina 11–26

Tehtävä: Kissan lisääntyminen 13
Tehtävä: Kissa kaipaa huolenpitoa 15

Hyvinvoiva kissa 17–23

Tehtävä: Eläinlääkärissä 17
Tehtävä: Saalistuskäyttäytyminen ja kissamaiset virikkeet 23

Vuorovaikutus kissan kanssa 24–29

Tehtävä: Labyrintti 25
Tehtävä: Totta vai tarua? 27
Kissan elekieli 28
Pohdittavaa 29

Tehtävien vastaukset 30
Muista nämä 31

Teksti:
Annukka Seppävuori

Ulkoasu ja kuvitus:
Sari Toivola

Kuvat:
Mark_KA/shutterstock.com (etukansi)
Marjo Kokkonen (s. 3)
uzhursky/shutterstock.com (s. 4)
EcoPrint/shutterstock.com (s.5)
bombermoon/shutterstock.com (s. 6)
Kristyk.photo/shutterstock.com (s. 8)
Riikka Ala-Hulkko (s. 9)
PRESSLAB/shutterstock.com (s. 10)
Xseon/shutterstock.com (s. 10)
Dora Zett/shutterstock.com (s. 10)
SvetikMidwest/shutterstock.com (s.10)
Hanna K. Heikkilä (s. 23)
SEYn arkisto (s.23)
pixabay.com (s. 23)

Painopaikka:
Hämeen kirjapaino Oy

Julkaisija:
SEY Suomen eläinsuojelu, 2020
Lintulahdenkatu 10
00500 Helsinki
www.sey.fi

4041 0209
Painotuote
HÄMEEN KIRJAPAINO OY

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Kissa on arvokas omana itsenään

”Jos et voi ottaa koiraa, kokeile kissaa”, kuulee monesti neuvottavan. Kissa ei kuitenkaan ole pieni koira, jota ei tarvitse ulkoiluttaa, vaan kiinnostava ja hauska, mutta myös vaativa eläin omine erityispiirteineen ja tarpeineen.

Kissa on touhukas ja oppivainen kodin supersankarieläin, jonka kyvyt ja taidot ihastuttavat ja joka on lemmikkinä hurmaava. Kissa ansaitsee arvostusta omana itsenään. Se ansaitsee hyvää hoitoa, laadukasta ravintoa ja lajille sopivia aktiviteettejä, kuten kaikki muutkin ihmisen vastuulleen ottamat eläimet.

Kissa on eläimenä melko väärinymmärretty. Kissoista pidetään yllä vanhentuneita käsityksiä ja myyttejä, minkä vuoksi ihmisen ja kissan rinnakkaiselo perustuu usein väärinkäsityksiin.

Kissa on myös lemmikeistä kenties kaltoinkohdelluin. Suomessa hylätään joka vuosi vähintään 20 000 kissaa, ja kissat ovatkin suomalaisia eläinsuojelijoita eniten työllistävä eläinlaji. Kaikkia avun tarpeessa olevia kissoja ei pystytä auttamaan, minkä vuoksi tarvitaan valveutuneita lapsia ja aikuisia parantamaan kissan asemaa.

Olemme tehneet tämän vihkosen, jotta kissaa ymmärrettäisiin ja kohdeltaisiin paremmin ja jotta se saisi ansaitsemansa arvostuksen. Tässä vihkosessa kerrotaan kissojen tarpeista ja kyvyistä, murretaan kissamyyttejä ja tuodaan esille tapoja, miten kissan asemaa voidaan parantaa.

Vuoden 2020 Eläinten viikon teema on kissa. Toivotan kiinnostavia hetkiä kissojen parissa.

P.S. Lisää tutkittua tietoa kissa-asenteiden remontoimiseksi löydät sivulta sey.fi/kissa

Maria Lindqvist

Maria Lindqvist
toiminnanjohtaja (vs.)
SEY Suomen eläinsuojelu

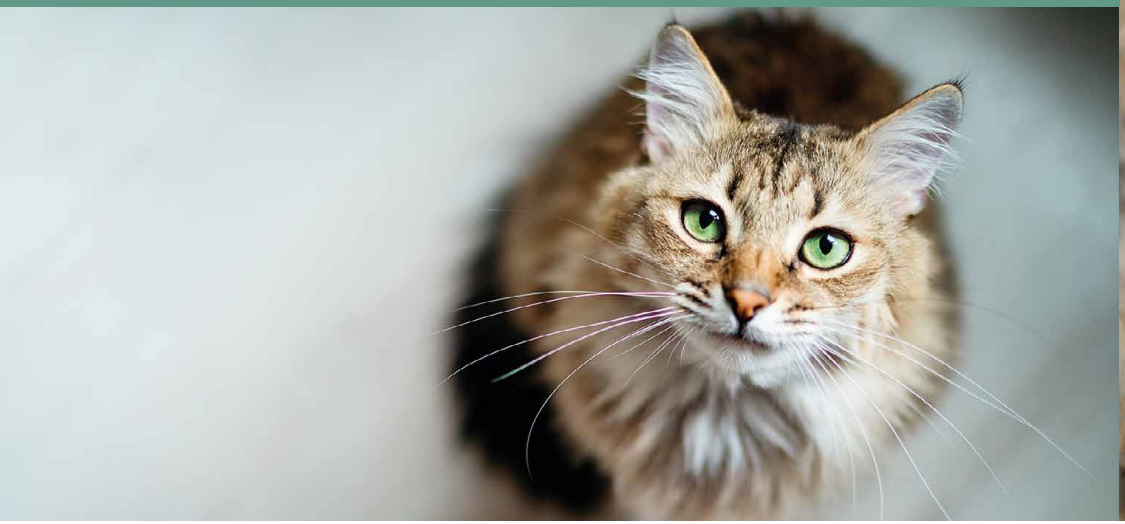

Ihminen on vastuussa eläimistä

Meidän ihmisten kanssa elävät eläimet ovat meistä riippuvaisia. Ne eivät ole valinneet elämää meidän kanssamme, vaan me ihmiset olemme halunneet eläimiä kotiimme. Me olemme vastuussa niiden hyvinvoinnista. Eläimen elämää pitää kunnioittaa pitämällä siitä mahdollisimman hyvää huolta.

KAIKILLA ELÄIMILLÄ on itseisarvo. Itseisarvo tarkoittaa sitä, että eläimen arvo ei riipu siitä, miten ihminen hyötyy eläimestä tai mihin hintaan ihminen on sen ostanut. Eläimen elämää pitää kunnioittaa sellaisenaan. Kissa on eläimenä yhtä arvokas kuin vaikkapa koira tai hevonen.

SUOMESSA KAIKKIA eläimiä suojelee eläinsuojelulaki, joka kertoo, miten eläimiä täytyy pitää ja kohdella. Jos joku rikkoo lakia, asiasta pitää ilmoittaa poliisille.

Villikissasta kotikissaksi

Kotikissan sukulainen afrikanvillikissa eli jo tuhansia vuosia sitten. Afrikanvillikissa oli petoeläin, joka käytti paljon aikaa ruoan saalistamiseen. Lisäksi isommat petoeläimet saalistivat sitä. Siksi kissa oppi olemaan varovainen.

Varhaisilla maanviljelijöillä oli ongelma: jyrsijät, kuten hiiret ja rotat, söivät heidän satoaan. Rotat olivat helppo saalis afrikanvillikissalle, joten kissat alkoivat hakeutua maanviljelijöiden luokse. Ihminen alkoi pitää kissoja suojelemassa viljavarastojaan. Näin ihminen ja kissa tutustuivat toisiinsa ja kissat alkoivat kesyyntyä hiljalleen.

Tuhansien vuosien kuluessa afrikanvillikissasta kehittyi kotikissa. Kotikissa on edelleen pohjimmiltaan samanlainen kuin sen Afrikassa eläneet esivanhemmat. Lemmikkikissalla on siis edelleen samat vaistot kuin sen villillä esi-isällä.

Kissallakin on tunteet

Kissoilla ja monilla muilla eläimillä on samat perustunteet kuin meillä ihmisillä. Eläimet tuntevat iloa, surua, vihaa, pelkoa ja kipua, kuten mekin.

Ihmiset ja eläimet eivät oikeastaan eroa ratkaisevasti toisistaan, sillä me ihmisetkin olemme eläimiä. Olemme kaikki erilaisia, mutta perusasiat ovat samoja. Haluamme voida hyvin, välttää kipua ja tehdä meille tärkeitä asioita.

Tunneristikko

Kissalla ja ihmisellä on monia yhteisiä tunteita. Keksitkö erilaisia tunteita ja tunnetiloja kuvaavat sanat ristikkoon? Mikä kissan villiksi saava yrtti muodostuu pystyriville?

1. Tunne, jota esimerkiksi pimeä tai ukkonen voi aiheuttaa.
2. Tunne, kun naurattaa.
3. Tunne, kun et ole saanut levätä tai nukkua tarpeeksi.
4. Tunne, kun sinua on kohdeltu väärin.
5. Tunne, kun menetät jotain tärkeää.
6. Tunne, kun et oikein tiedä miten sinun pitäisi toimia.
7. Tunne, kun pääset tutustumaan johonkin uuteen kiinnostavaan asiaan.
8. Tunne, ennen kuin esiinnyt juhlassa tai kun kisaat pelin voittamisesta.
9. Tunne, kun et keksi mitään tekemistä.
10. Tunne, kun sinua sattuu johonkin paikkaan.

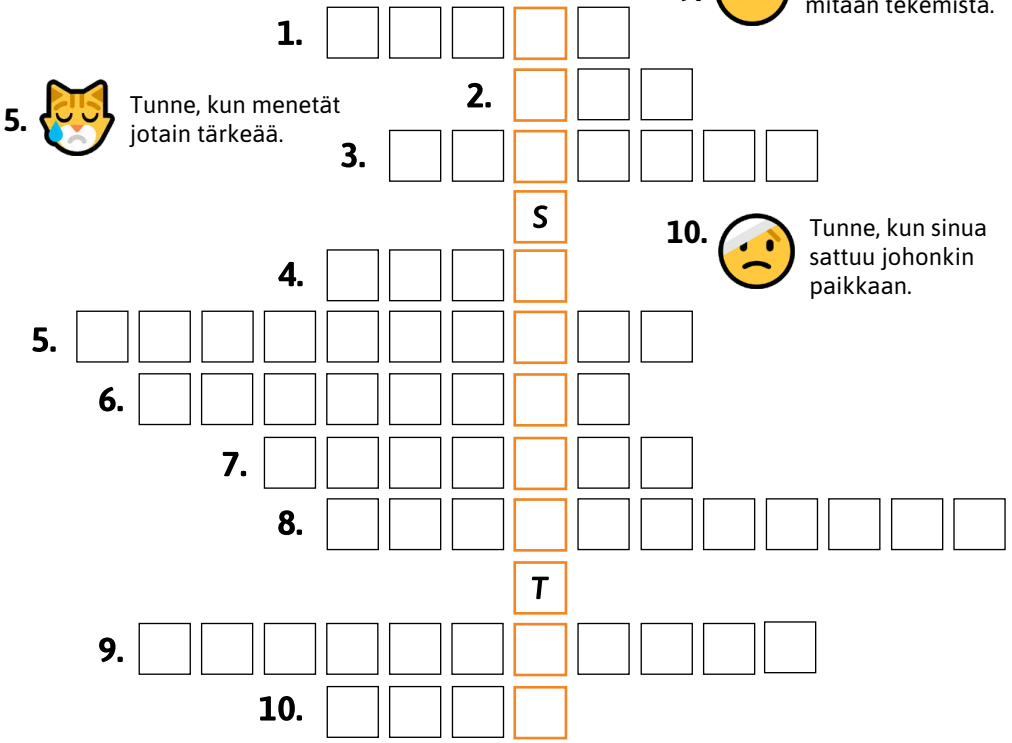

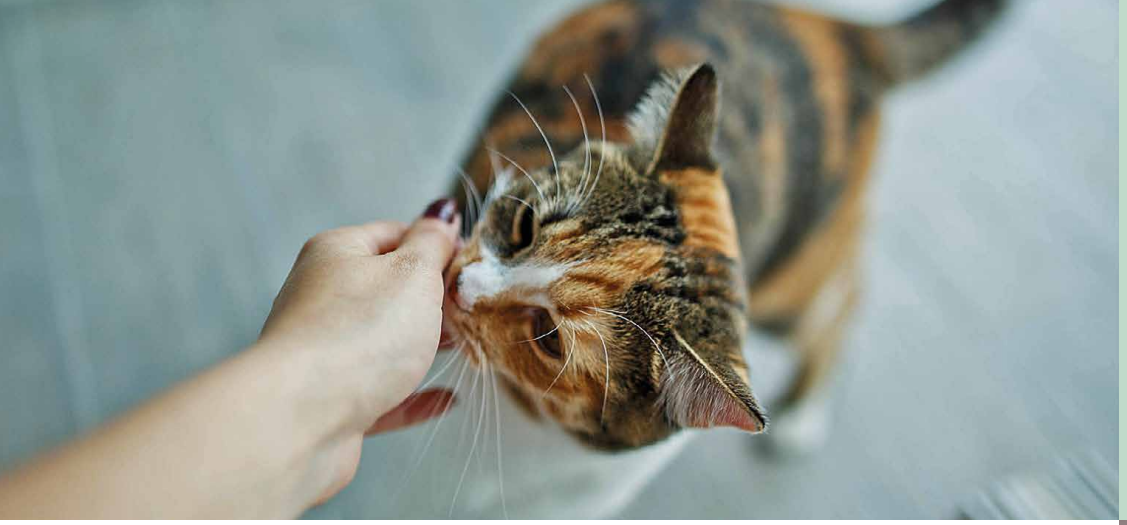

Kissa hahmottaa maailmaa hajujen avulla

Maailma näyttäytyy eri eläimille erilaisena, koska eläimet aistivat asiat eri tavoin.

Me ihmiset tarkkailemme maailmaa yleensä katselemalla ja erotamme useimmat värit tarkasti. Kissa taas luottaa näköään enemmän hajuihin. Siksi se tutkii asioita haistelemalla. Hajuaisti on kissalle muita aisteja tärkeämpi, kun se tutustuu vaikkapa uuteen kotiin tai kissakaveriin.

KISSAT MERKITSEVÄT reviirinsä pissalla ja jättävät hajuviestejä toisilleen esimerkiksi hankaamalla poskiaan erilaisia esineitä vasten.

KISSA HAISTELEE tarkkaan perheenjäseniään, jos he ovat olleet käymässä vieraassa paikassa. Sillä tavoin kissa vastaanottaa ihmisen mukana tulleet hajuviestit.

MONI KISSA haluaa myös nuuhkia ihmisen kättä ennen kuin kissaa saa silittää. Se on kissan tapa tervehtiä ihmistä ja varmistaa, että ihminen on turvallinen.

KUN KISSA on kipeä, se usein piiloutuu tai muuttuu vihaiseksi. Piiloutumalla kissa peittää kipunsa ja olemalla vihainen se puolustaa itseään.

JOS KISSAN käytös muuttuu, se on mahdollisesti kipeä. Silloin kissa täytyy viedä eläinlääkäriin.

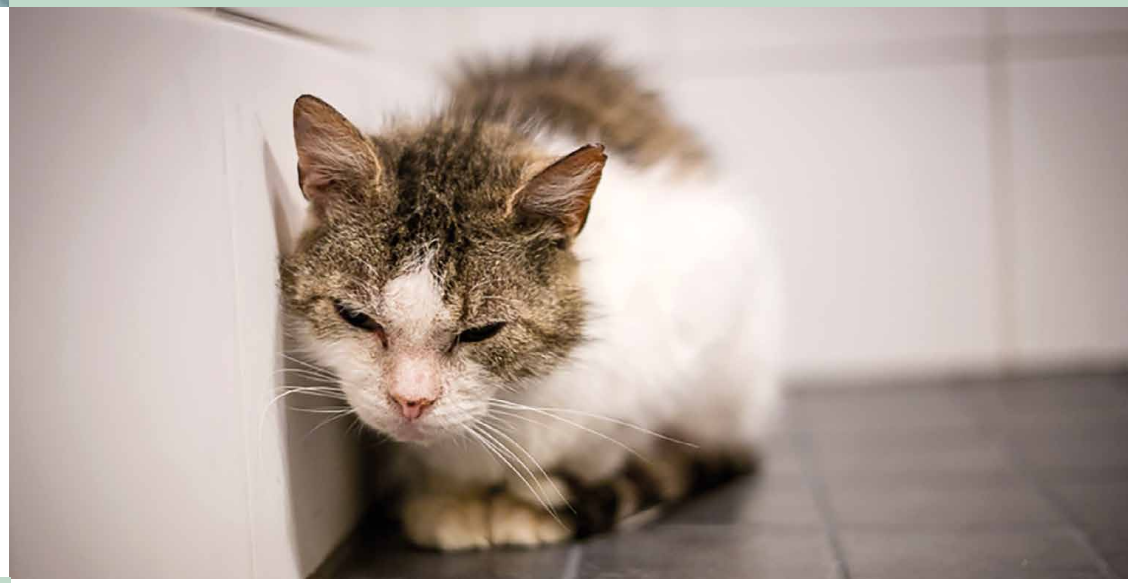

Kissa piilottaa kipunsa

Jokaisella eläinlajilla on erilainen elekieli. Esimerkiksi kipeä koira voi hakeutua ihmisen seuraan, mutta kipeä kissa pyrkii peittämään kipunsa ihmiseltä. Se johtuu siitä, että luonnossa kipeä kissa on helppo saalis isommalle petoeläimelle. Ihmisen onkin tärkeää opetella ymmärtämään kissan tapaa ilmaista itseään. Silloin ihminen tietää, mitä kissa kertoo käytöksellään ja milloin se on kipeä.

Opi ymmärtämään kissaa

Kissa tekee välillä asioita, joita ihminen ei ymmärrä tai jotka ärsyttävät ihmistä. Ihmisen täytyykin opetella ymmärtämään kissan käyttäytymistä. Silloin ihmisen ja kissan yhteiselo on molemmille mukavampaa.

TEHTÄVÄ

Etsi ratkaisu kissan outoon käytökseen. Yhdistä kuva ja oikea ratkaisu.

1. Kissa on pissannut väärään paikkaan.	**2.** Kissa raapii sohvaa.	**3.** Kissa hyökkää tai puree.	**4.** Kissa pudottelee ja rikkoo/tuhoaa tavaroita.

A

B

C

D

KISSAN RANKAISEMINEN ei auta, koska kissa ei voi ymmärtää, miksi ihminen on sille vihainen. Selvitä, mikä on kissan näkökulmasta pielessä ja pyri korjaamaan ongelma kissan kannalta parhaalla tavalla.

Siiri on 12 viikon ikäinen kissanpentu. Siiri on viluissaan, sillä on myöhäinen syksy ja ilma on jo kolea.

Siiri asuu talon alla yhdessä emonsa ja sisarustensa kanssa. Siirin emo otettiin aikoinaan rakkaaksi lemmikiksi samaan taloon.

Kun ihmisperhe muutti kaupunkiin, Siirin emoa ei otettu mukaan. Perhe ajatteli, ettei maalaiskissa tottuisi elämään kaupungissa.

”Kuinka kukaan voi tehdä niin perheenjäsenelle?”, Siiri kysyy kerran emoltaan.

”Sellaisia ihmiset joskus ovat. Olettavat meistä eläimistä asioita, jotka eivät ole totta. Lisäksi me kissat olemme kuulemma halpoja. On helpompaa ottaa uusi kissa kuin totuttaa minut kaupunkilaiskissaksi. Meitä kissoja hylätään niin paljon siksi, että meihin ei haluta käyttää rahaa.”

Siirin emo huokaa syvään ja painaa päänsä alas.

Talon uudet asukkaat ruokkivat välillä Siiriä ja muita kissoja, mutta se ei riitä. Siirillä on jo kymmenittäin sisaruksia, serkkuja ja pikkuserkkuja. Kissoja on liikaa ja ne ovat näl-käisiä, viluisia ja sairaita.

Siiri on pienestä asti tottunut ihmisiin, mutta Siirin isä Velho pelkää ihmistä. Kun Velho oli pentu, ihmiset eivät huolehtineet siitä, vaikka se olisi tarvinnut turvaa, lämpöä ja ruokaa. Usein ihmiset hätistelivät Velhoa pois, kun se tuli lähelle.

”Olen jo oppinut, ettei ihmiseen kannata luottaa. Kun ihminen lähestyy, juoksen karkuun”, Velho on selittänyt Siirille.

KISSAN KOHTELU vaikuttaa siihen, miten kissa suh-tautuu ihmiseen. Hyvä kohtelu lisää luottamusta ja huonot kokemukset tekevät kissasta epäluuloisen.

JOKAISEN KISSAN pitää päästä sisälle lämpimään ja saada tarpeeksi ruokaa ja ihmisen huolenpitoa.

Kissan lisääntyminen

- Kissa pystyy tuottamaan kymmeniä pentuja elämänsä aikana.
- Yhden kissan kastrointi tai sterilointi voi vähentää kissojen lukumäärää valtavasti.
- Kissa voi saada ensimmäiset pennut jo puolivuotiaana, joskus nuorempanakin.
- Kissan tiineys kestää noin 65 päivää eli reilut kaksi kuukautta, joten kissa voi saada pentuja useita kertoja vuodessa.
- Kerrallaan kissa synnyttää 1–9 pentua.

Kissa synnyttää pentuja kaksi kertaa vuodessa. Pentuja syntyy joka kerta neljä, joista puolet on naaraskissoja. Sekä kantaemo että naaraspennut saavat neljä uutta pentua puolen vuoden välein.

Laske kuinka monta jälkeläistä ja jälkeläisten jälkeläistä esimerkin kissapari voi saada, jos kissoja ei leikkauteta ja ne kulkevat vapaana.

Kuinka paljon kissoja on yhteensä

- puolen vuoden kuluttua
- vuoden kuluttua
- 1,5 vuoden kuluttua
- 2 vuoden kuluttua?

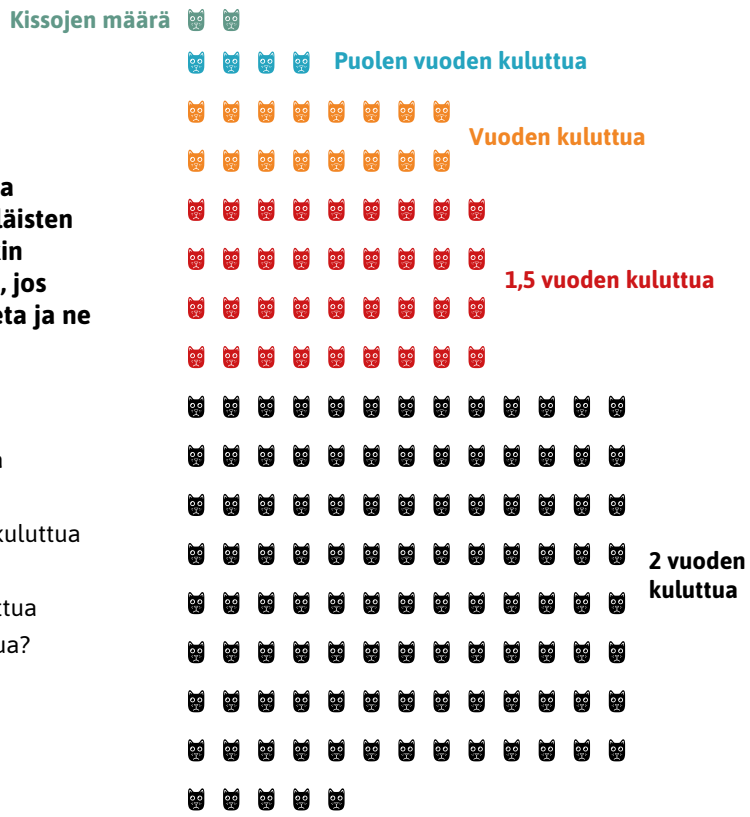

KISSA EI pärjää ilman ihmistä, vaan se tarvitsee ihmisen huolenpitoa siinä missä koirakin. Erityisesti talvipakkanen on kissalle vaarallinen. Ulkona elävät kissat myös sairastuvat helposti, ja sairaudet leviävät kissalta toiselle.

Usilla asukkailla on Lilja-niminen koira, joka asuu talossa ihmisten kanssa. Lilja saa ruokaa ja hoivaa, ja sen kanssa leikitään ja ulkoillaan monta kertaa päivässä. Liljan turkki on niin hyvässä kunnossa, että se kiiltää.

Lilja ja Siiri tutustuvat vähitellen.

”Miksei sinusta ja perheestäsi huolehdita kuten minusta?” Lilja kysyy Siiriltä hämmentyneenä.

”Jos minut hylättäisiin ja saisin pentuja, joku tulisi varmasti auttamaan. Eihän koiria hylätä eikä koiranpentuja jätetä yksin ulos, miksi sitten kissoja jätetään?”

”Olen kuullut ihmisten sanovan, että me kissat kyllä pärjäämme itseksemme, koska osaamme saalistaa. Minulla on kuitenkin jatkuvasti nälkä ja vilu”, Siiri vastaa.

Kissa kaipaa huolenpitoa

Etsi kissan hyvinvoinnille tärkeitä asioita vaaka- ja pystyriveiltä.
Löydätkö kaikki 16 sanaa?

Ö	B	R	S	J	E	K	X	W	Ä	C	R	D	K	Ä	N	W	I	D	O
L	S	A	Q	R	Y	P	A	H	O	I	V	A	Q	I	E	P	N	K	G
R	A	A	P	I	M	A	P	U	U	M	Ö	Å	W	A	K	S	L	P	X
Y	A	G	C	Ä	I	D	L	B	C	O	A	K	D	G	I	X	B	K	Ä
F	L	Z	B	G	L	Ä	M	P	Ö	C	Ö	N	H	Ä	I	J	R	E	Q
X	I	M	J	W	R	L	D	W	Y	R	I	Å	I	Y	P	E	U	T	L
P	S	N	F	O	R	O	K	O	T	U	S	L	E	K	E	S	A	D	Ö
W	T	V	Å	H	Q	U	P	D	F	Q	O	E	K	I	I	T	Y	O	W
L	U	M	A	V	F	G	H	P	A	G	K	U	K	P	L	A	M	F	I
D	S	Å	T	I	L	A	J	D	J	R	I	Ä	A	M	Y	C	M	U	O
M	L	Y	W	R	F	L	V	N	Q	A	Ö	E	L	Y	P	W	Ä	I	Å
S	E	J	G	I	Y	T	H	M	R	U	O	K	A	L	A	B	R	E	M
P	I	R	R	K	Å	T	M	I	Ö	H	X	I	A	Y	I	B	R	T	R
N	K	J	K	K	U	G	Y	F	Å	A	S	I	T	Z	K	W	Y	M	Z
X	K	B	H	E	Q	R	P	K	S	W	V	J	I	L	K	Å	S	S	Q
I	I	B	F	E	Ä	G	V	O	Å	H	M	H	K	J	A	U	H	Ö	D
Å	U	E	Ä	T	V	S	E	U	R	A	Z	C	K	N	O	I	C	J	F
O	E	G	L	X	V	Q	S	U	Y	S	X	Z	O	T	P	A	T	Z	S
T	U	S	F	H	K	M	I	M	I	K	R	O	S	I	R	U	A	H	Z
Q	E	L	E	I	K	K	I	K	A	V	E	R	I	Ö	Z	V	Q	T	I

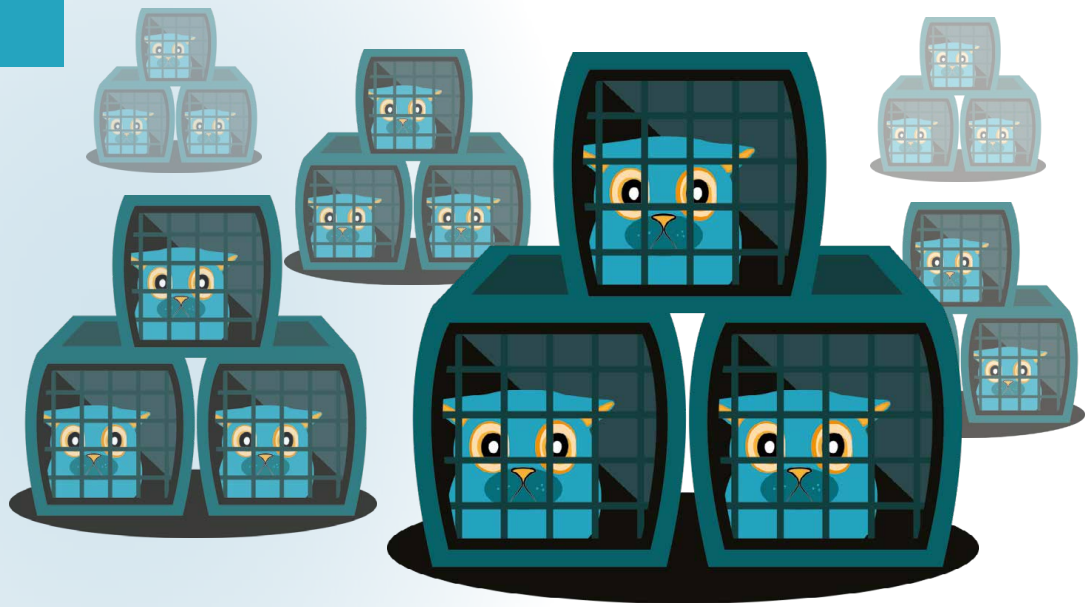

Eräänä päivänä Siirin kotipihalle tulee joukko eläinsuojelijoita. He ottavat kiinni kaikki pihapiirin kissat. Siiriä pelottaa, mutta sen emo rauhoittelee:

”Uskon, että nämä ihmiset ovat tulleet viemään meidät turvaan lämpimään. Meille etsitään omat kodit, joissa meistä pidetään hyvää huolta.”

Siirin koko perhe viedään turvaan. Siiri viettää jonkin aikaa löytöeläintalossa, mutta lopulta mukavat ihmiset adoptoivat Siirin ja se saa vihdoin oman kodin.

KISSANPENTU SAA emoltaan paljon muutakin kuin ruokaa: se opettelee emonsa ja sisarustensa kanssa kissan kieltä. Jos pennun erottaa emostaan liian varhain, pennulle voi tulla liian varhaisesta vieroituksesta johtuvia ongelmia.

KISSANPENTU ON valmis muuttamaan erilleen emostaan ja sisaruksistaan, kun se on vähintään 14 viikkoa vanha.

KISSA TARVITSEE yleensä kissakaverin tai ainakin jonkin sopivan eläinkaverin.

UUDEN KISSAN ottamista täytyy harkita tarkkaan. Jotkut kissat eivät tule toimeen muiden kissojen kanssa. Sellainen kissa tarvitsee kodin, jossa se saa olla perheen ainoa kissa.

Siirin uudessa kodissa on toinenkin kissa, 5-vuotias Sylvi. Aluksi Sylvi ei voi sietää uutta kissaa omassa kodissaan, mutta pikkuhiljaa kissat tutustuvat toisiinsa.

”Onpa mukavaa nukkua ja leikkiä toisen kissan kanssa. Vaikka ihmiset leikkivätkin kanssani ja silittävät minua, olen ollut aika yksinäinen”, Sylvi kertoo Siirille.

”Minustakin on todella hauskaa, että minulla on sinut”, Siiri sanoo Sylville. Kissat viettävät mukavan yhteisen pesuhetken toisiaan nuollen.

Pian heistä tuleekin parhaat ystävykset.

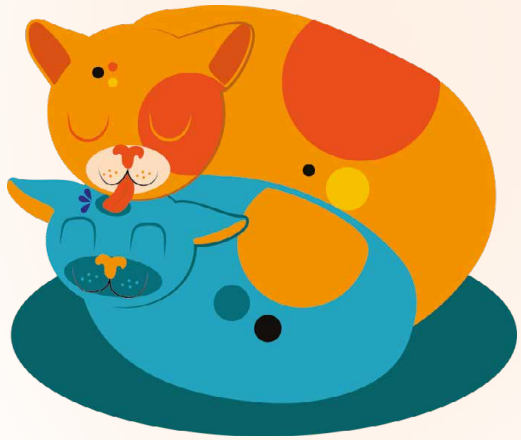

Udessa kodissa Siirille annetaan matolääkettä, jotta ulkoa tarttuneet ja Siirin vatsan vallanneet loiset saadaan häädettyä. Eläinlääkärin vastaanotolla Siiri saa rokotuksia, jotta se ei sairastuisi vaarallisiin kulkutauteihin. Lisäksi se leikataan, jotta se ei voi saada pentuja.

”Eläinlääkärille meno jännitti, mutta kaikki sujui lopulta hyvin. Emoani ei leikattu ja hän synnytti vuoden aikana monta pentuetta. Minulla oli hurjan paljon sisaruksia, mutta kukaan ei pitänyt meistä huolta”, Siiri kertoo Sylville.

KISSA TÄYTYY rokottaa ja madottaa säännöllisesti. Se täytyy myös steriloida eli leikkauttaa, jos sille ei halua pentuja. Sterilisaatiossa kissalta poistetaan lisääntymiselimet, tyttökissalta kohtu ja munasarjat ja poikakissalta kivekset. Leikkauttamisesta on hyötyä kissan terveydelle. Kissa nukutetaan ennen leikkausta, eikä se satu.

PENTUJA EI kannata tehdä vain siksi, että se tuntuu kivalta ajatukselta. Jos pentuja teettää ilman perusteellista suunnittelua, se on vaarallista sekä kissavanhempien että pentujen terveydelle. Kaikille pennuille ei myöskään löydy hyvää kotia.

Eläinlääkärissä

Väritä kuva.

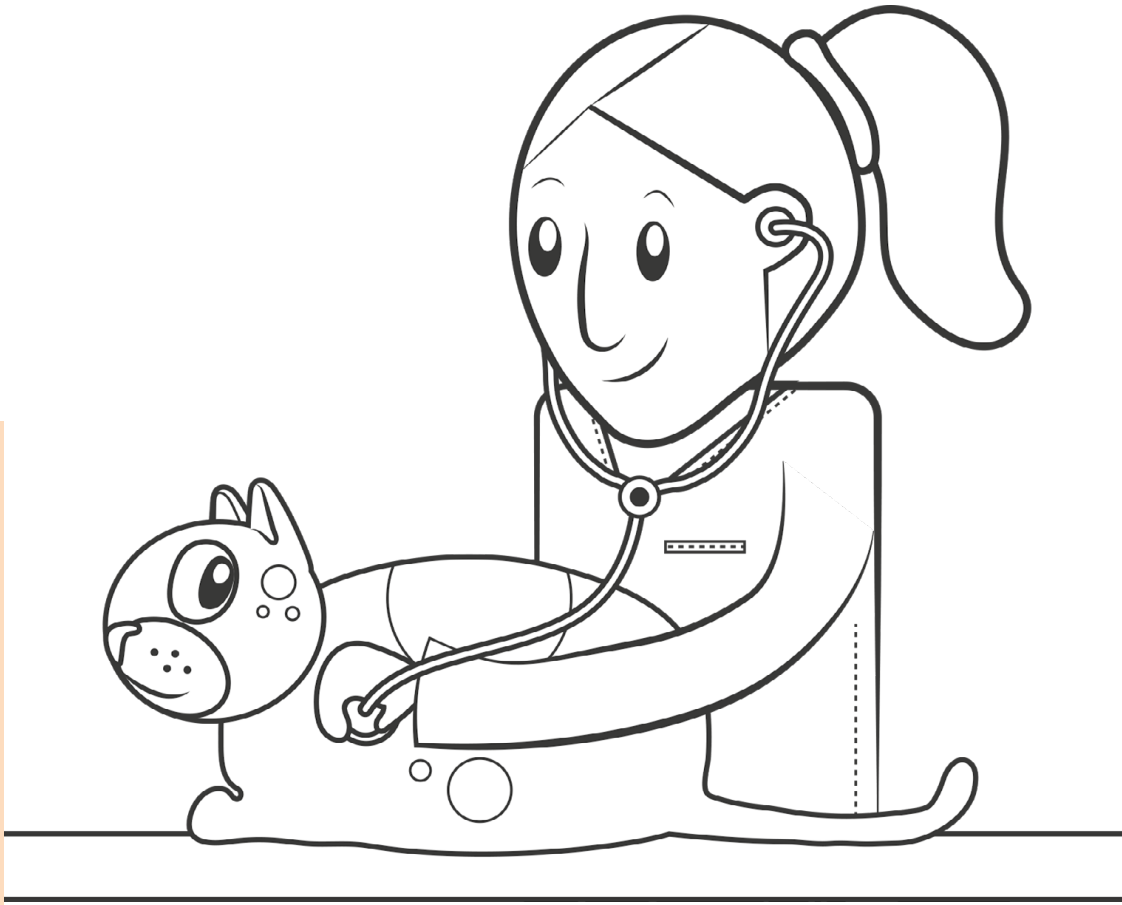

Siirin omistajat ymmärtävät, että Siiri kaipaa ulos. He hankkivat valjaat ja alkavat totuttaa Siiriä valvottuun ulkoiluun. Pian Siiri liikkuukin valjaissa kuin vanha tekijä.

”Voi, kuinka jännittävää! Mitähän tuolla metsänreunassa on? Taidankin jäädä tähän paikalleni vahtimaan lintuja”, Siiri toteaa tyytyväisenä.

Välillä Siiri siirtyy uuteen paikkaan kukkaselta lennähtävän perhosen tai pensaasta kuuluvan rasahduksen houkuttelemana. Sitten se ja jää taas paikalleen makoilemaan.

”Kissan kanssa ulkoilu on kyllä yhtä paikallaan olemista”, Siirin omistaja nauraa. ”Onneksi otin kiikarit mukaan, niin minullakin riittää mielenkiintoista seurattavaa.”

ULKONA KISSAN aistit virittyvät ja se saa mieluisia kokemuksia. Kissalle on kuitenkin vaarallista liikkua ulkona ilman ihmisen valvontaa sekä maalla että kaupungissa.

KISSAA VOI ulkoiluttaa turvallisesti valjaissa. Kissa viihtyy myös lasitetulla tai verkotetulla parvekkeella, terassilla tai ulkotarhassa.

KISSA TÄYTYY totuttaa valjaisiin ja opettaa ulkoiluun hitaasti. Jos kissa siitä huolimatta pelkää ulkona, sitä ei pidä pakottaa ulkoilemaan.

Siirillä on uudessa kodissaan mielenkiintoisia leluja ja tavaroita. Niiden ansiosta Siirillä on paljon tekemistä.

”Maalla kivointa oli se, kun sain saalistaa. Oli jännittävää vaania, hyökätä saaliin kimppuun ja tappaa se”, Siiri kertoo Sylville.

”Kun ihminen leikkii kanssani narulla tai huiskalla, se on ihan kuin hiiren jahtaamista.”

”Kynnet pidän saalistuskunnossa tuon ison kiipeilypuun ansiosta. Sitä paitsi kiipeileminen on hauskaa”, Sylvi sanoo, raapii nautinnollisesti selkä pitkänä ja ampaisee kiipeilypuun huipulle korvat luimussa.

KISSAN TÄYTYY saada tehdä kissamaisia asioita myös sisällä. Kissa hyödyntää tilaa myös korkeussuunnassa, joten sillä täytyy olla paikkoja, joissa se saa kiipeillä ja tähystää rauhassa.

TEHTÄVÄ

Saalistuskäyttäytyminen ja kissamaiset virikkeet

Yhdistä kuva virikkeestä siihen tarpeeseen, johon se vastaa.

1. Tutkiminen
2. Seura
3. Kiipeileminen
4. Saalistaminen

A

B

C

D

KUN IHMINEN ymmärtää kissan elekieltä, ihmisen ja kissan suhde on tiiviimpi. Jotkut pitävät kissaa etäisenä eläimenä, mutta tosiasiassa kissa kiintyy omistajaansa kuten koirakin. Eri eläinlajit vain näyttävät kiintymyksen eri tavoin. Koira voi hyppiä ihmistä vasten innokkaana, kun taas kissa kiertelee omistajansa jaloissa rauhallisena.

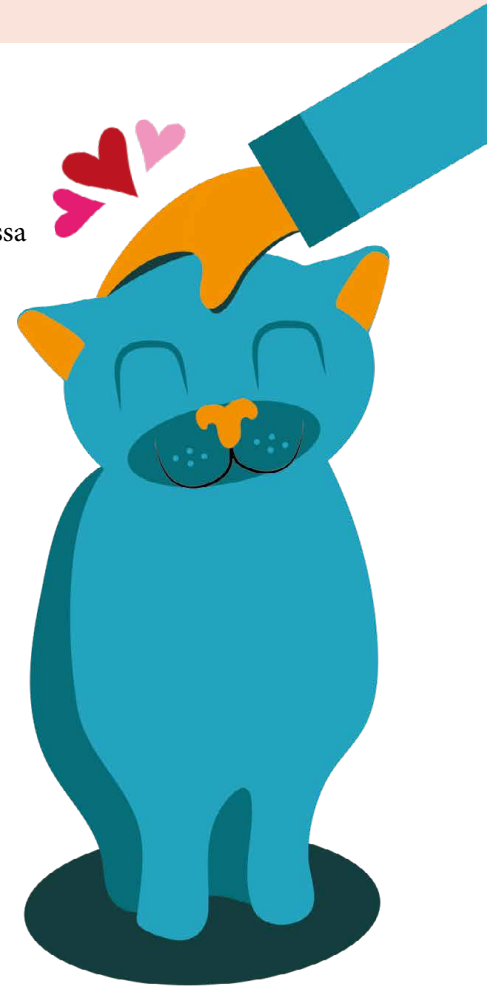

Siiri rakastaa ihmisperheensä kanssa olemista ja leikkimistä.

”Ihmisen sylissä on sitten niin mahdottoman mukava olla! Ja rapsuttelu ja pusuttelu… Se vasta mukavaa onkin”, Siiri huokaa tyytyväisenä.

Siirin omistajat ovat huomanneet, että he ovat oppineet ymmärtämään Siirin elekieltä. He sanovat puhuvansa kissaa, kun tietävät, mitä Siiri milloinkin haluaa tai tarvitsee.

”On todella mukavaa, kun ihmiset ymmärtävät minua. Entisessä asuinpaikassani ihminen ei ymmärtänyt meitä kissoja lainkaan”, Siiri sanoo Sylville.

Labyrintti

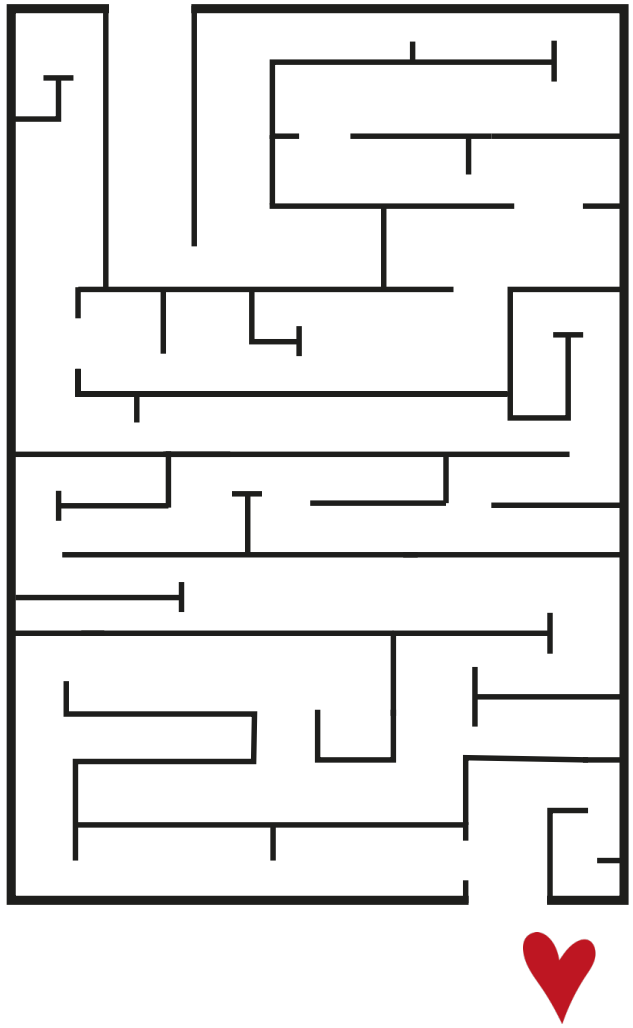

Kissa tarvitsee aikaa, huolenpitoa ja rauhallisia kohtaamisia ihmisten kanssa, jotta se voi luottaa ihmiseen. Auta Siiri huolehtivan omistajansa luo.

Siirin ihmisperheessä on lapsi, jonka kaveri Selmi haluaisi myös kissan. Selmi käy usein leikittämässä Siiriä ja Sylviä.

”Siiri haluaisi leikkiä ihan koko ajan! Se vaanii liikkuvaa lelua kuin hiirtä. Sitten Siiri juoksee lelun perään, ottaa sen kiinni ja puree ja potkii ihan kuin olisi saanut saaliin. Kun emme jaksa leikkiä, Siiri tulee levottomaksi ja maukuu paljon. Hyvä että sinä jaksat viihdyttää Siiriä”, perheen äiti kiittelee Selmiä.

”Olin luullut, että kissa on helppo lemmikki. Nyt olen huomannut, että sen eteen pitää nähdä paljon vaivaa”, Selmi toteaa.

AINA EI tarvitse hankkia omaa lemmikkiä: myös ystävien eläinten kanssa voi viettää aikaa tarjoamalla niille hauskoja leikkihetkiä.

ELÄINSUOJELUYHDISTYKSET tarvitsevat vapaaehtoisia hoitajia kodittomille kissoille. Aikuisena voit myös olla mukana eläinsuojeluyhdistyksen toiminnassa.

Testaa oppimasi Totta vai tarua?

	TOTTA	TARUA
1. Itseisarvo tarkoittaa sitä hintaa, jonka ihminen on maksanut eläimestä.	☐	☐
2. Afrikan villikissalla ja siitä polveutuneella kotikissalla on edelleen samanlaiset vaistot.	☐	☐
3. Kissalla ei ole tunteita.	☐	☐
4. Kissa viestii toisten kissojen kanssa jättämällä hajuviestejä.	☐	☐
5. Kissa näyttää usein kipunsa puskemalla ja kiehnäämällä ihmisen jaloissa.	☐	☐
6. Kissaa täytyy rankaista väärään paikkaan pissaamisesta ja muusta harmittavasta käytöksestä.	☐	☐
7. Kissa ei voi elää hyvää elämää ilman ihmisen huolenpitoa.	☐	☐
8. Ihminen voi opettaa kissalle samat taidot kuin kissaemo.	☐	☐
9. Kissan leikkauttamisesta on hyötyä kissan terveydelle.	☐	☐
10. Kissan ulkoileminen valvomatta on vaarallista sekä kissalle että monille luonnoneläimille.	☐	☐
11. Kotikissa ei kaipaa saalistusleikkejä, jos se saa tarpeeksi ruokaa.	☐	☐
12. Kun opettelee ymmärtämään kissaa, kissan ja ihmisen suhde voi olla hyvin läheinen.	☐	☐

Tunne kissa

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Pohdittavaa

MONILLA ELÄIMILLÄ on samat perustunteet kuin meillä ihmisillä. Eläimet tuntevat iloa, surua, vihaa, pelkoa ja kipua. Ihminen ei aina osaa tunnistaa eläimen käyttäytymisestä, miltä eläimestä tuntuu.

TUNTEIDEN TUNNISTAMISTA voi kuitenkin opetella, jolloin oppii myös ymmärtämään eläintä paremmin. Ihmisen vastuulla on huomioida eläimen tunnetiloja ja toimia niiden mukaan. Esimerkiksi pelokkaan tai jännittyneen kissan pitää antaa olla rauhassa.

Pohtikaa ryhmässä tai yksin:

- Onko kissan tunteita helppo tunnistaa? Kumman tunteita on helpompi tunnistaa, kissan vai koiran? Miksi?
- Mitä tekisit, jos huomaisit kissan olevan peloissaan?
- Jos itse pelkäät tai jännität jotain, mikä helpottaa sinun oloasi? Millaiset asiat voivat helpottaa pelokkaan tai jännittyneen kissan oloa?
- Miltä sinusta tuntuu, kun huomaat kissan säikähtävän? Entä miltä sinusta tuntuu, kun kissa on selvästi tyytyväinen tai iloinen?
- Millaisessa ympäristössä kissa voi hyvin?
- Jos kissalla on kipuja, mitä pitää tehdä?
- Pohtikaa ja näytelkää pareittain tai pienryhmissä, miltä ihminen näyttää ja miten ihminen käyttäytyy silloin kun hän on säikähtänyt / utelias / pelokas / tyytyväinen (tai rentoutunut) / vihainen (tai uhattu) / iloinen / kiihtynyt / rauhallinen / kivulias / kivuton

6
Tunneristikko

1. pel**K**o
2. **I**lo
3. vä**S**ynyt **(S)**
4. vih**A**
5. surulli**N**en
6. epävar**M**a
7. utel**l**as
8. jän**N**ittynyt
9. **T**ylsistynyt **(T)**
10. Kip**U**

→ **KISSANMINTTU**

10

1. _____ C
2. _____ D
3. _____ A
4. _____ B

13
Kissan lisääntyminen

- puolen vuoden kuluttua: 6
- vuoden kuluttua: 18
- 1,5 vuoden kuluttua: 54
- 2 vuoden kuluttua?: 162

15
Kissan hyvinvoinnille tärkeitä asioita

LÄMPÖ
RUOKA
SAALISTUSLEIKKI
SEURA
KIIPEILYPAIKKA
RAUHA
HOIVA
TILA
VIRKKEET
YMMÄRRYS
MIKROSIRU
ROKOTUS
VESI
HIEKKALAATIKKO
LEIKKIKAVERI
RAAPIMAPUU

23

1. _____ C
2. _____ D
3. _____ A
4. _____ B

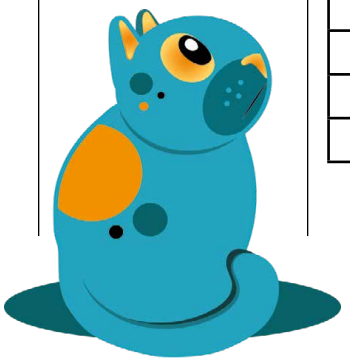

25
Labyrintti

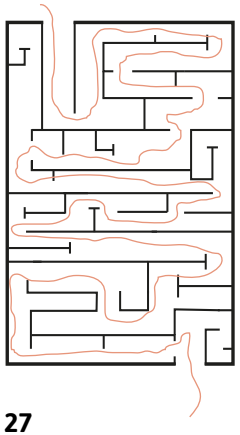

27
Totta vai tarua?

TOTTA	TARUA
	x
x	
	x
x	
	x
	x
x	
	x
x	
x	
	x
x	

Muista nämä!

1. **Meidän ihmisten kanssa elävät eläimet ovat meistä riippuvaisia. Ne eivät ole valinneet elämää meidän kanssamme, vaan me ihmiset olemme halunneet eläimiä kotiimme. Me olemme vastuussa niiden hyvinvoinnista.**
2. **Kaikilla eläimillä on itseisarvo. Eläimen arvo ei siis riipu siitä, miten ihminen hyötyy eläimestä tai mihin hintaan ihminen on sen ostanut. Eläimen elämää pitää kunnioittaa sellaisenaan.**
3. **Kissoilla ja monilla muilla eläimillä on samat perustunteet kuin meillä ihmisillä. Kissa tuntee iloa, surua, pelkoa, vihaa ja kipua.**
4. **Jokaisella eläinlajilla on omanlaisensa elekieli. Sen takia on tärkeää opetella ymmärtämään kissan elekieltä: Miten kipeä kissa käyttäytyy? Entä ärsyyntynyt? Kun ihminen ymmärtää kissan elekieltä, ihmisen ja kissan suhde on parempi.**
5. **Kissan täytyy saada tehdä kissamaisia asioita myös sisällä. Näitä ovat esimerkiksi leikkiminen, kiipeileminen ja korkealta tähystäminen.**
6. **Kissa vaatii yhtä paljon huolenpitoa kuin vaikka koira. Sama aika, joka kuluu koiran ulkoiluttamiseen, pitää varata kissan kanssa touhuamiseen ja sen hoitamiseen.**
7. **Kissanpentu on valmis muuttamaan erilleen emostaan ja sisaruksistaan, kun se on vähintään 14 viikkoa vanha.**
8. **Kissa täytyy steriloida, ettei se saa pentuja. Pentuja ei kannata tehdä vain siksi, että se tuntuu kivalta ajatukselta.**
9. **Kissaa on hyvä ulkoiluttaa turvallisesti valjaissa. Kissa viihtyy myös lasitetulla tai verkotetulla parvekkeella tai ulkotarhassa.**

SEY
SUOMEN ELÄINSUOJELU

Tämä vihkonen on koululaisille ja kerholaisille suunniteltu tieto- ja tehtäväpaketti vuoden 2020 Eläinten viikon teemasta. Aineistoa voi käyttää esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, ympäristöopin, biologian, äidinkielen, elämänkatsomustiedon, yhteiskuntaopin ja kuvataiteen opetuksessa sekä luonto- ja eläinkerhoissa.

Aineistoa voi tilata maksutta osoitteesta *sey@sey.fi*.

Eläinten viikko® on vuosittain 4.–10.10. järjestettävä teemaviikko. Suomessa Eläinten viikkoa on vietetty SEYn aloitteesta vuodesta 1959 lähtien.

SEY on Suomen suurin eläinsuojelujärjestö ja eläinsuojelun asiantuntija. SEY toimii eläinten paremman kohtelun puolesta vuoden jokaisena päivänä ympäri Suomen – jo lähes 120 vuoden kokemuksella.